

HƯỚNG DẪN CHẤM THI
ĐỀ CHÍNH THỨC MÔN: LỊCH SỬ
Bản Hướng dẫn chấm gồm 05 trang.

I. Hướng dẫn chung

* Nếu thí sinh làm bài theo cách riêng mà vẫn đáp ứng được những yêu cầu cơ bản nêu trong đáp án thì vẫn cho đủ điểm như hướng dẫn qui định (đối với từng phần).

* Việc chi tiết hóa thang điểm (nếu có) so với thang điểm trong hướng dẫn chấm phải đảm bảo không sai lệch với hướng dẫn chấm và được thống nhất thực hiện trong Hội đồng chấm thi.

* Hướng dẫn chấm chỉ nêu những ý cơ bản. Người chấm thi cân nhắc mức độ thí sinh đã làm được đối chiếu với yêu cầu của đề thi và hướng dẫn chấm mà cho điểm thích hợp.

* Phần trả lời của thí sinh phải đủ các ý, đúng chính tả, chữ viết rõ ràng thì mới cho điểm tối đa.

* Nếu bài làm có sai phạm về lập trường tư tưởng chính trị thì tuỳ mức độ mà trừ điểm cho thoả đáng.

* Sau khi cộng điểm toàn bài mới làm tròn điểm thi, theo nguyên tắc: Điểm toàn bài được làm tròn đến 0,5 điểm (lẻ 0,25 làm tròn thành 0,5; lẻ 0,75 làm tròn thành 1 điểm).

II. Đáp án và thang điểm

Đề I	Nội dung	Điểm
A- Lịch sử Việt Nam (7,0 điểm)		
Câu 1 (2,0 điểm). Trình bày hoàn cảnh ra đời ...		
* Thế giới (0,5 điểm) Ngày 14/8/1945 Phát xít Nhật đầu hàng Đồng minh không điều kiện, phe phát xít hoàn toàn thất bại. Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc.	0,50 đ	
* Trong nước (1,5 điểm) - Từ ngày 14/8 đến 28/8/1945, cuộc tổng khởi nghĩa của nhân dân ta đã giành được chính quyền trên toàn quốc... Lần đầu tiên trong lịch sử dân tộc, chính quyền trong cả nước đã thật sự về tay nhân dân ta...	0,75 đ	
- Ngày 2/9/1945, tại quảng trường Ba Đình, Mặt trận Việt Minh tổ chức buổi lễ ra mắt Chính phủ lâm thời. Chủ tịch Hồ Chí Minh trịnh trọng đọc bản Tuyên ngôn Độc lập, tuyên bố trước quốc dân và thế giới rằng nước Việt Nam dân chủ cộng hoà đã ra đời...	0,75 đ	

Câu 2 (3,0 điểm). Vì sao Đảng và Chính phủ quyết định ...	
* Đảng và Chính phủ quyết định phát động... (1,5 điểm)	
- Sau Hiệp định sơ bộ 6/3 và Tạm ước 14/9/1946, ta thực hiện nghiêm chỉnh, nhân dân ta muốn hoà bình để xây dựng đất nước ... Pháp đã bội ước và tăng cường các hành động khiêu khích ... Từ ngày 20 đến ngày 27/11/1946 quân Pháp chiếm đóng Hải Phòng, chính thức gây ra cuộc chiến tranh xâm lược miền Bắc.	0,50 đ
- Từ đầu tháng 12/1946 quân Pháp liên tiếp gây xung đột với công an và tự vệ của ta... Ngày 17/12/1946 chúng bắn đại bác vào khu phố Hàng Bún chiếm trụ sở Bộ Tài chính và một số cơ quan khác của ta ... Ngày 18/12/1946 thực dân Pháp gửi tối hậu thư cho Chính phủ ta buộc ta giải tán lực lượng tự vệ chiến đấu và giao quyền kiểm soát thủ đô cho chúng ... Trước những hành động xâm lược của thực dân Pháp, nhân dân ta chỉ có một con đường là cầm vũ khí kháng chiến để bảo vệ độc lập tự do.	0,50 đ
- Ngày 18 và 19/12/1946, Ban Thường vụ Trung ương Đảng họp quyết định phát động toàn quốc kháng chiến ... Đêm 19/12/1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến ...	0,50 đ
* Nội dung cơ bản lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến (1,0 điểm).	
- Chỉ rõ vì sao ta phải đứng dậy kháng chiến ... "Chúng ta muốn hoà bình, chúng ta phải nhân nhượng. Nhưng chúng ta càng nhân nhượng, thực dân Pháp càng lấn tới, vì chúng quyết tâm cướp nước ta lần nữa".	0,25 đ
- Nêu cao quyết tâm kháng chiến của nhân dân ta ... "Không! Chúng ta thà hi sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ!"	0,25 đ
- Kêu gọi mọi người dân Việt Nam đứng lên kháng chiến ... "Bất kì đàn ông đàn bà, bất kì người già người trẻ... hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp cứu Tổ quốc"	0,25 đ
- Chỉ ra cuộc kháng chiến nhất định sẽ thắng lợi... "Dù phải gian lao kháng chiến nhưng thắng lợi nhất định thuộc về ta".	0,25 đ
* Ý nghĩa... (0,5 điểm)	
- Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh là tiếng gọi của non sông đất nước, là mệnh lệnh cách mạng tiến công, giục giã và soi đường chỉ lối cho mọi người Việt Nam đứng dậy cứu nước...	0,50 đ
Câu 3 (2,0 điểm). Trình bày nguyên nhân thắng lợi ...	
* Nguyên nhân thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước (1,5 điểm)	
- Sự lãnh đạo của Đảng với đường lối chính trị, đường lối quân sự độc lập, tự chủ, đúng đắn, sáng tạo...	0,50 đ
- Nhân dân ta có truyền thống yêu nước nồng nàn...trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước do Đảng lãnh đạo, truyền thống đó được phát huy cao độ và nhân lên gấp bội ...	0,25 đ
- Miền Bắc XHCN được bảo vệ vững chắc, được xây dựng củng cố và không ngừng tăng lên về tiềm lực kinh tế quốc phòng, bảo đảm thực hiện nghĩa vụ hậu phương lớn đối với tiền tuyến lớn...	0,25 đ
- Tình đoàn kết gắn bó giữa nhân dân ba nước Đông Dương trong cuộc đấu tranh chống kẻ thù chung ...	0,25 đ
- Sự giúp đỡ to lớn, có hiệu quả của Liên Xô, Trung Quốc, các nước XHCN anh	

<p>em và nhân dân yêu chuộng hoà bình thế giới ...</p> <p>* Nguyên nhân quan trọng nhất ... Vì sao ...(0,5 điểm)</p> <p>- Trong những nguyên nhân trên, sự lãnh đạo của Đảng với đường lối chính trị, đường lối quân sự độc lập tự chủ đúng đắn sáng tạo... là nguyên nhân quan trọng nhất.</p> <p>Vì: Đảng lãnh đạo là nguyên nhân bao trùm, chi phối các nguyên nhân khác... Nếu không có Đảng lãnh đạo thì sẽ không thể có sức mạnh tổng hợp của dân tộc, không thể kết hợp được sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.</p>	0,25 đ 0,25 đ 0,25 đ
<p>B- Lịch sử thế giới (3,0 điểm). Trình bày sự thành lập..</p> <p>* Sự thành lập ASEAN (0,5 điểm)</p> <p>- Thành lập tháng 8/1967 tại Băng Cốc (Thái Lan), với sự tham gia của 5 nước: Indônêxia, Malaixia, Thái Lan, Xingapo và Philippin. Tên gọi: "Hiệp hội các nước Đông Nam Á" (viết tắt theo tiếng Anh là ASEAN).</p> <p>* Mục tiêu của ASEAN (1,0 điểm)</p> <p>- Xây dựng những mối quan hệ hoà bình, hữu nghị, hợp tác giữa các nước trong khu vực, tạo nên một cộng đồng Đông Nam Á hùng mạnh trên cở sở tự cường khu vực.</p> <p>- Thiết lập một khu vực hoà bình, tự do, trung lập ở Đông Nam Á.</p> <p>Như vậy ASEAN là một tổ chức liên minh chính trị - kinh tế của khu vực Đông Nam Á.</p> <p>* Quá trình trở thành "ASEAN toàn Đông Nam Á" (1,0 điểm)</p> <p>- Khi mới thành lập, ASEAN có 5 thành viên: Indônêxia, Malaixia, Thái Lan, Xingapo và Philippin. Ngày 7/1/1984 ASEAN kết nạp thêm Brunây. Tháng 2/1976, tại Hội nghị cấp cao ở Bali (Indônêxia), ASEAN tuyên bố mở rộng sự hợp tác giữa các nước trong khu vực Đông Nam Á...</p> <p>- Ngày 28/7/1995 Việt Nam trở thành thành viên chính thức thứ 7 của ASEAN. Ngày 23/7/1997 ASEAN kết nạp thêm Lào và Mianma. Ngày 30/4/1999 Campuchia là thành viên thứ 10 của ASEAN. Trong tương lai, Đông Timo cũng sẽ là thành viên của "Hiệp hội các nước Đông Nam Á". Như vậy, ASEAN sẽ trở thành "ASEAN toàn Đông Nam Á".</p>	0,50 đ 0,50 đ 0,25 đ 0,25 đ
<p>* Thời cơ và thách thức đối với Việt Nam khi gia nhập ASEAN (0,5 điểm)</p> <p>- Thời cơ: Tạo điều kiện cho Việt Nam được hoà nhập vào cộng đồng khu vực, vào thị trường các nước Đông Nam Á. Thu hút được vốn đầu tư, mở ra cơ hội giao lưu học tập, tiếp thu trình độ khoa học - kỹ thuật, công nghệ và văn hoá... để phát triển đất nước ta.</p> <p>- Thách thức: Việt Nam phải chịu sự cạnh tranh quyết liệt, nhất là về kinh tế. Hoà nhập nếu không đứng vững thì dễ bị tụt hậu về kinh tế và bị "hỏa tan" về chính trị, văn hoá xã hội ...</p>	

ĐỀ II

A- Lịch sử Việt Nam (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Phân tích ý nghĩa lịch sử ...

- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời năm 1930 là kết quả tất yếu của cuộc đấu tranh dân tộc và giai cấp ở Việt Nam trong thời đại mới. Đảng là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác-Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước trong những năm 20 của thế kỷ XX. 0,50 đ
- Việc thành lập Đảng là bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử của giai cấp công nhân và cách mạng nước ta. Đối với giai cấp công nhân, Đảng ra đời chứng tỏ giai cấp vô sản nước ta đã trưởng thành và đủ sức lãnh đạo cách mạng. 0,50 đ
- Đối với cách mạng Việt Nam: Đảng ra đời đã chấm dứt thời kì khủng hoảng về đường lối và vai trò lãnh đạo trong phong trào cách mạng Việt Nam. Từ đây cách mạng nước ta thuộc quyền lãnh đạo tuyệt đối của giai cấp công nhân mà đội tiên phong là Đảng Cộng sản. Cũng từ đây cách mạng Việt Nam thật sự trở thành một bộ phận khăng khít của cách mạng thế giới. 0,50 đ
- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là sự chuẩn bị tất yếu đầu tiên có tính quyết định cho những bước phát triển nhảy vọt về sau của dân tộc Việt Nam . 0,50 đ

Câu 2 (4,0 điểm). Trình bày phong trào " Đồng khởi" của nhân dân miền Nam...

a) Nguyên nhân bùng nổ : (1,5 điểm).

- Sự đàn áp, khủng bố tàn bạo của Mĩ - Diệm.
 - + Trong những năm 1957- 1959 Mĩ - Diệm mở rộng chiến dịch "tố cộng", "diệt cộng", ra đạo luật 10-59 (tháng 5-1959) lê máy chém khắp miền Nam giết hại những người vô tội... Nhân dân miền Nam vô cùng căm phẫn chế độ Mĩ- Diệm, không chịu được nữa phải đứng dậy đấu tranh ... 0,50 đ
 - + Phong trào đấu tranh của quần chúng bị kẻ địch khủng bố đàn áp dữ dội, cách mạng bị tổn thất nặng nề... Nhưng Mĩ - Diệm không thể dập tắt được phong trào đấu tranh của nhân dân miền Nam... ngược lại đã làm nảy sinh thêm phong trào nổi dậy của quần chúng trở thành những cơn bão táp cách mạng. 0,50 đ
- Nghị quyết 15 của Đảng đầu năm 1959:
Trung ương họp Hội nghị lần thứ 15 (đầu năm 1959) ra nghị quyết xác định con đường phát triển cơ bản của cách mạng ở miền Nam là khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân bằng lực lượng chính trị của quần chúng nhân dân là chủ yếu kết hợp với lực lượng vũ trang nhân dân ... 0,50 đ

Có Nghị quyết của Đảng soi sáng, phong trào đấu tranh của nhân dân miền Nam từng bước phát triển lên thành phong trào "Đồng khởi" có quy mô to lớn.

b) Những nét chính về diễn biến (1,0 điểm):

- Phong trào nổi dậy của quần chúng từ chỗ lẻ tẻ ở từng địa phương như cuộc nổi dậy ở Vĩnh Thạnh, ở Bắc Ái tháng 2/1959, Trà Bồng (Quảng Ngãi) tháng 8/1959. 0,25 đ
- Phong trào "Đồng khởi" đạt tới đỉnh cao bắt đầu từ tỉnh Bến Tre. Ngày 17/1/1960, nhân dân 3 xã Định Thuỷ, Phước Hiệp, Bình Khánh (Mỏ Cày) dưới sự lãnh đạo của tỉnh uỷ Bến Tre đã đồng loạt nổi dậy đánh đồn bốt, diệt ác ôn...Cuộc nổi dậy đã lan nhanh ra toàn huyện Mỏ Cày và cả tỉnh Bến Tre. Từ Bến Tre, phong trào "Đồng khởi" như nước vỡ bờ lan rộng ra khắp Nam bộ, Tây Nguyên

<p>và một số nơi ở miền Trung Trung bộ...</p> <p>c) Kết quả và ý nghĩa (1,5 điểm)</p> <p>* Kết quả (0,5 điểm)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phong trào "Đồng khởi" đã phá vỡ từng mảng lớn bộ máy cai trị và hệ thống kìm kẹp của địch ở thôn xã, ở đó nhân dân đã giành được quyền làm chủ... ruộng đất của bọn địa chủ cường hào bị tịch thu đem chia cho dân nghèo... - Từ phong trào "Đồng khởi" Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam ra đời ngày 20/12/1960... Ủy ban nhân dân tự quản được thành lập, lực lượng vũ trang nhân dân được hình thành ... <p>* Ý nghĩa (1,0 điểm)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phong trào "Đồng khởi" đã giáng một đòn nặng nề vào những chính sách thực dân mới của Mĩ ở miền Nam, làm lung lay tận gốc chính quyền tay sai Ngô Đình Diệm... - Đánh dấu bước phát triển nhảy vọt của cách mạng miền Nam, chuyển cách mạng từ thế giữ gìn lực lượng sang thế tiến công... cách mạng miền Nam từ đó phát triển lên thành cuộc chiến tranh nhân dân, chiến tranh giải phóng dân tộc... 	0,75 đ		
	0,25 đ		
	0,25 đ		
	0,50 đ		
	0,50 đ		
Câu 3 (1,0 điểm). Điền tên các chiến lược chiến tranh và tên các tổng thống Mĩ...			
Thời gian	Tên các chiến lược chiến tranh xâm lược của Mĩ bị quân dân ta đánh bại	Tên các tổng thống Mĩ thực hiện chiến lược đó	
1961- 1964	Chiến lược "Chiến tranh đặc biệt"	Kennedy, Giônxơ	0,50 đ
1965- 1968	Chiến lược "Chiến tranh cục bộ"	Giônxơ	0,25 đ
1969- 1973	Chiến lược "Việt Nam hoá" chiến tranh	Níchxơ	0,25 đ
B- Lịch sử thế giới (3,0 điểm) Như hướng dẫn chấm ở ĐỀ IHẾT.....		